

KORTE KETEN

WEG NAAR WIJZER

Het Spaans Gewas

Dit zijn burgermoestuintjes, opgericht in februari 2018, die onderhouden worden door burenen. In de bakken worden zowel bloemen als groenten gekweekt.
Spaanskasteelplein

De Lochtingen

Lochtingen is niet alleen het meervoud van "lochting", het is ook een synoniem voor tuinieren in het Gents. Sedert het najaar van 2015 werd een gemeenschapstuin opgebouwd in de perenboomgaard van het Lousbergpark.

Soepcafé Dampkring

Het Soepcafé brengt bewoners bij elkaar onder het genot van een dampende, vegetarische maaltijd. Elke week halen buurtbewoners niet-verkochte groenten op bij buurtwinkels waarmee ze een afspraak hebben. En daarmee gaan ze aan de slag.
Buurtcentrum Macharius-Heirnis (Louiszaal),
Tarbotstraat 61a

Buurttuin De Bijgaard

Ecologische buurtmoestuin en ontmoetingsplek op de plaats waar de Sint-Baafsabdij een bijgaard had vroeger.
Nijverheidstraat 100

Lousbergmarkt

Een unieke samenwerking tussen 4 lokale bedrijfjes die gaan voor kwaliteit en vakmanschap. Dat alles speelt zich af in het unieke decor van de vroegere kaasmakerij van Het Hinkelspel. Sinds kort ook een inzamelpunt van het Depot voor Gearchiveerde en Verwaarloosde Kamerplanten (DéKachePot).
Lousbergskaai 33

Landwijzer

Gespecialiseerd vormingscentrum voor biologische en biodynamische landbouw in Vlaanderen.
Kasteellaan 435

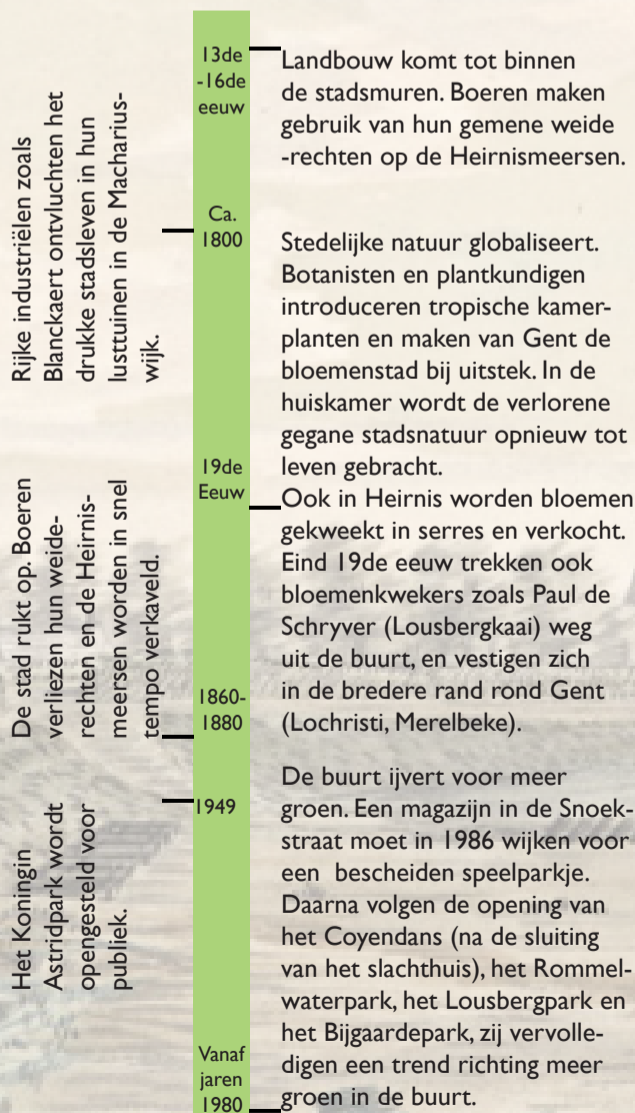
Voedselteam Heirnis Macharius

Dit team is al sinds 1996 actief en verdeelt wekelijks lokale voeding vanuit hun depot, gelegen in het Lousbergpark.
Tarbotstraat 61

DE BUURT ALS NATUUR

VERBINDENDE SCHAKEL

BOEREN ALS BUREN

Wat brengt de toekomst? Stadsgroen is niet alleen maar een bron van ontspanning en rust, maar een belangrijke schakel in een duurzame korte keten. Stadslandbouw, pluktuinen, en imkers eisen hun plek opnieuw op in de buurt. Zo wordt stadsgroen een speerpunt in het streven naar de duurzame, klimaatresistente stad van de toekomst.

Sinds 1992 wordt het Coyendansfeest opnieuw jaarlijks gevierd in de Macharius-Heirniswijk. De traditie die teruggaat tot de 16de eeuw benadrukt de verbondenheid van het Sint-Baafsdorp met het omliggende hinterland. De inwoners van dorp gebruikten uitgebreide meersgebieden langs de Schelde om hun koeien te laten weiden. Een intensere buurtwerking én een verscherpte interesse in het verleden van de Heirnisbuurt na het eeuwfeest van de wijk in 1988, zorgden er samen voor dat het feest nieuw leven werd ingeblazen.

Net tijdens die periode komen het slachthuis en de veemarkt in de Machariuswijk in verval. Midden 19de eeuw had dit slachthuis de verbindende rol tussen buurt en hinterland overgenomen van de Heirnismeersen. De meersen kwamen toen onder toenemende druk te staan van grondeigenaars die de weiderechten beperkten omdat die een rem zetten op de bebouwing van het gebied. Vanaf eind jaren 1880 werden de meersgebieden in sneltempo geurbaniseerd. Nadat 'den abattoir' in 1987 was afgeschaft, werd eind 1991 de eerste steen gelegd van het Sint-Baafsdorp zoals we het vandaag kennen. In 2014 werd de groene ruimte voor het dorp gedoopt als het Coyendanspark. De historische verbondenheid van de Macharius-Heirniswijk wordt op die manier in de verf gezet.

Toch ging met het verdwijnen van het slachthuis ook de band met het hinterland verloren, wat een weer-slag heeft op de bedrijvigheid binnen de buurt. Anno 2019 klinkt de eis voor een verbindende schakel dan ook luid in de buurt. Een boerenmarkt kan die rol als buurtproject vervullen. Korte keten staat immers voor verbondenheid, tussen boeren/buren én buurt/natuur. Net dit maakt elke boerenmarkt ook tot een burenenmarkt!

De korte keten was een realiteit voor de lagere klassen, de lange keten was een ideaal voor de elite. Ontsnappen aan de korte keten was een privilege voor zij die het konden betalen. Elk gezin in het Sint-Baafsdorp kon één koe laten weiden op de gemeenschappelijk beheerde Heirnismeersen, de opbrengst diende voor eigen gebruik. In de 19e eeuw kwam de korte keten onder druk door de industrialisering van de landbouw. De Heirnismeersen werden verkaveld omdat Gent uit zijn voegen trad.

De geprivilegieerde middenklasse maakt de korte keten tot haar ideaal rond 1970-1980. Vandaag bestaat het kerncliënteel vooral uit gepensioneerden en welgestelde gezinnen. Er ontstaan steeds meer initiatieven in Gent die de boeren verbinden met de horeca, grootkeukens en particulieren. Door initiatieven als deze worden veel tussenpersonen vermeden en wordt de boer terug onze buur. De buurt blijft echter vragende partij voor een toegankelijke korte keten voor iedereen.

Korte keten in cijfers in Vlaanderen

- Vandaag minder dan 2% van de verkoop van landbouwproducten in korte keten, de markt blijft groeien.
- Omzet boerenmarkten groeide in 2017 met 6%.
- Elk jaar groeit het aantal boeren in korte keten met 5 à 10%.